

การพัฒนาหน่วยการเรียนรู้แบบทวิภาษาเพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านและการเขียนภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

Development of a Bilingual Learning Unit to Promote Thai Reading and Writing Skills for Grade 3 Students

วิชุกาญจน์ นามคำ^{1*}, นัต อัสภากรณ์² และศักดิ์ดา สวาทยานันท์²

Wichukarn Namkam^{1*}, Natad Assapaporn², and Sakda Swatanan²

¹นักศึกษาศาสาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

¹Graduate Student in Curriculum and Instruction Division, Faculty of Education, Chiang Mai University

²ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สาขาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

²Assistant Professor Dr. of Curriculum and Instruction Division, Faculty of Education, Chiang Mai University

*Corresponding author E-mail: wichukarn.n@gmail.com

(Received: November 2, 2025; Revised: November 11, 2025; Accepted: November 12, 2025)

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาหน่วยการเรียนรู้แบบทวิภาษาโดยการส่งเสริมทักษะการอ่านและการเขียนภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 2) ศึกษาทักษะการอ่านภาษาไทยก่อนและหลังเรียนโดยใช้หน่วยการเรียนรู้แบบทวิภาษา 3) ศึกษาทักษะการเขียนภาษาไทยก่อนและหลังเรียนโดยใช้หน่วยการเรียนรู้แบบทวิภาษา กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย 1) ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอนภาษาไทย จำนวน 3 คน 2) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 9 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ หน่วยการเรียนรู้แบบทวิภาษาเพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านและการเขียนภาษาไทย จำนวน 4 หน่วยการเรียนรู้ ประกอบด้วยแผนการจัดการเรียนรู้จำนวน 12 แผน รวมเวลาที่ใช้ 16 ชั่วโมง แบบประเมินหน่วยการเรียนรู้แบบทวิภาษา แบบทดสอบการอ่านคำ แบบทดสอบการอ่านประโยค แบบทดสอบการอ่านเรื่องสั้น แบบทดสอบการเขียนคำ และแบบทดสอบการเขียนเรื่องสั้น ก่อนเรียนและหลังเรียน วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และร้อยละพัฒนาการ ผลการวิจัยพบว่า 1) ผู้เชี่ยวชาญมี 3 คน มีความเหมาะสมอยู่ในระดับเหมาะสมมากที่สุด 2) ทักษะการอ่านของนักเรียน หลังเรียนมีคะแนนพัฒนาการสัมพัทธ์ 72.00 อยู่ในระดับพัฒนาการระดับสูง โดยสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 ที่กำหนด 3) ทักษะการเขียนของนักเรียน หลังเรียนมีคะแนนพัฒนาการสัมพัทธ์ 73.82 อยู่ในระดับพัฒนาการระดับสูง โดยสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 ที่กำหนด

คำสำคัญ: การพัฒนาหน่วยการเรียนรู้แบบทวิภาษา, ทักษะการอ่านภาษาไทย, ทักษะการเขียนภาษาไทย

Abstract

The objectives of this research were to 1) develop bilingual learning units to promote Thai reading and writing skills among Grade 3 students. 2) examine students' Thai reading skills before and after learning through bilingual learning units and 3) examine students' Thai writing skills before and after learning through bilingual learning units. The target group consisted of three experts in Thai language curriculum and instruction and nine Grade 3 students. The research instruments included four bilingual learning units designed to enhance Thai reading and writing skills. Each unit comprised 12 lesson plans, totaling 16

instructional hours, as well as a bilingual learning unit evaluation form, word reading test, sentence reading test, reading comprehension test, short essay test, word writing test, and short essay writing test administered before and after the intervention. Data were analyzed using mean, standard deviation, and percentage of improvement. The research results revealed that: 1) The experts rated the bilingual learning units at the highest level of appropriateness and 2) The students' Thai reading skills showed improvement after learning through the bilingual learning units.

Keywords: Development of a Bilingual Learning Unit, Thai reading skills, Thai writing skills

บทนำ

ภาษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการสื่อสาร โดยภาษาไทยถือเป็นภาษาประจำชาติที่ใช้ในชีวิตประจำวัน ขณะเดียวกัน ประเทศไทยยังมีความหลากหลายทางภาษา โดยเฉพาะภาษาถิ่นซึ่งเป็นภาษาที่มีลักษณะเฉพาะด้านการออกเสียงและใช้คำศัพท์ที่แตกต่างจากภาษาไทยมาตรฐาน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ตระหนักถึงบทบาทดังกล่าว และส่งเสริมแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่ใช้ภาษาแม่หรือภาษาถิ่นเป็นฐาน เพื่อพัฒนาทักษะภาษาไทยในการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สนับสนุนโอกาสทางการศึกษา และส่งเสริมความหลากหลายทางวัฒนธรรม (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2556) ในบริบทของเด็กและเยาวชนกลุ่มชาติพันธุ์ โดยเฉพาะในพื้นที่ห่างไกล การเรียนรู้มักประสบปัญหาเนื่องจากภาษาไทยไม่ใช่ภาษาแม่ ส่งผลให้มีผลสัมฤทธิ์ต่ำในหลายกลุ่มสาระ โดยเฉพาะด้านภาษาทำให้ไม่สามารถเข้าถึงเนื้อหาวิชาได้อย่างเต็มที่ อย่างไรก็ตาม ความหลากหลายทางภาษาและวัฒนธรรมของกลุ่มชาติพันธุ์ถือเป็นทรัพยากรสำคัญที่ควรอนุรักษ์และนำมาประยุกต์ใช้ในกระบวนการเรียนรู้ (ฉัตรชัย พรหมมารักษ์ และวิไลภรณ์ ฤทธิคุปต์, 2564) นักการศึกษาและนักภาษาศาสตร์จึงพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาแบบทวิภาษา โดยน้อมนำหลักการทรงงาน “เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา” ของรัชกาลที่ 9 มาใช้ กล่าวคือ ครูต้องเข้าใจภาษา วัฒนธรรม และบริบทผู้เรียน เข้าถึงประสบการณ์และภูมิปัญญาท้องถิ่นของผู้เรียนเพื่อนำมาเชื่อมโยงการเรียนรู้ จึงสามารถพัฒนาทักษะภาษาไทยควบคู่กับการรักษาคงไว้ซึ่งภาษาและอัตลักษณ์ท้องถิ่นได้อย่างมั่นคง แนวทางดังกล่าวช่วยให้ผู้เรียนเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพเท่าเทียม และเกิดความภาคภูมิใจในรากเหง้าของตนเอง

จากประสบการณ์ในการจัดการเรียนการสอนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ของโรงเรียนสันติวงษา จังหวัดเชียงใหม่ พบว่าโรงเรียนมีบทบาทสำคัญในการจัดการศึกษาให้แก่ผู้เรียนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ภูเขาสูง ห่างไกล และใกล้เขตชายแดน โดยนักเรียนส่วนใหญ่เป็นกลุ่มชาติพันธุ์ที่ใช้ภาษาจีนยูนนานเป็นภาษาหลักในการสื่อสารในชีวิตประจำวัน ขณะที่ภาษาไทยเป็นภาษาที่สอง ส่งผลให้ผู้เรียนมีความสามารถในการพูดและใช้ภาษาไทยอย่างจำกัด ปัญหาการออกเสียงภาษาไทยของนักเรียนกลุ่มชาติพันธุ์เกิดจากการใช้ภาษาชาติพันธุ์เป็นหลักในชีวิตประจำวัน ทำให้เกิดข้อบกพร่องในการออกเสียงพยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ และตัวสะกดบางเสียง ส่งผลถึงไม่สามารถอ่านคำได้ถูกต้องและชัดเจน ซึ่งปัญหาการอ่านดังกล่าวส่งผลต่อการเขียนของผู้เรียน เช่น การสะกดคำผิด การเรียงลำดับคำในประโยคไม่ตรงตามหลักไวยากรณ์ และการใช้สำนวนหรือคำศัพท์ที่มีความหมายลึกซึ้งเป็นเรื่องยาก สถานการณ์ดังกล่าวส่งผลกระทบต่อตรงต่อการจัดการเรียนการสอนในวิชาภาษาไทย ทำให้ผู้เรียนไม่สามารถพัฒนาทักษะการฟัง พูด อ่าน เขียนได้อย่างเต็มศักยภาพ และยังก่อให้เกิดผลกระทบต่อการเรียนรู้ในกลุ่มสาระวิชาอื่น ๆ ที่ต้องอาศัยความสามารถในการใช้ภาษาไทยเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ รวมถึงผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาในภาพรวมของผู้เรียน และจากการวัดผลประเมินผลโดยเฉพาะในการทดสอบความสามารถพื้นฐานระดับชาติ เป็นการทดสอบความสามารถพื้นฐานของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เพื่อวัดความรู้และทักษะในด้านภาษาไทยการประเมินความสามารถในการอ่านและการเขียน พบว่า ผลการประเมินคุณภาพผู้เรียนด้านภาษาไทยของโรงเรียนสันติวงษา มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 58.06 ซึ่งอยู่ในระดับต่ำกว่าสังกัดย่อย จังหวัด ศึกษาธิการภาค สังกัด และประเทศ

(สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2567) สะท้อนถึงความจำเป็นในการพัฒนาหลักสูตรและปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับพื้นฐานทางภาษาของผู้เรียนกลุ่มชาติพันธุ์ (จีน-ยูนนาน) เพื่อให้มีความยืดหยุ่นและสามารถตอบสนองความต้องการของผู้เรียนได้อย่างเหมาะสม

จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนประสบการณ์ของผู้วิจัยในการจัดการเรียนการสอน พบว่าการจัดการเรียนรู้ในกลุ่มผู้เรียนที่ใช้ภาษาแม่หรือภาษาถิ่นในชีวิตประจำวันมีลักษณะเฉพาะและความต้องการที่แตกต่างจากผู้เรียนทั่วไป ผู้วิจัยจึงตระหนักถึงความจำเป็นในการพัฒนากระบวนการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับบริบททางภาษาและวัฒนธรรมของผู้เรียน เพื่อส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับความต้องการที่แท้จริง เพื่อให้ได้รับโอกาสทางการศึกษาอย่างทั่วถึง เท่าเทียม และสามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตได้ตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ แนวทางที่สำคัญคือ การจัดการเรียนรู้แบบทวิภาษา (Bilingual Education) ซึ่งใช้ภาษาแม่หรือภาษาถิ่นเป็นฐานเพื่อเชื่อมโยงไปสู่การเรียนรู้ภาษาไทย งานวิจัยของ Baker (2011) และ Garcia & Kleifgen (2018) พบว่า การเรียนรู้แบบทวิภาษาสามารถช่วยลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา เสริมสร้างความภาคภูมิใจในอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมและวางรากฐานที่มั่นคงในการพัฒนาทักษะภาษาไทย โดยเฉพาะด้านการอ่านและการเขียน ซึ่งเป็นทักษะสำคัญต่อการเรียนรู้ในระดับสูง และการดำรงชีวิตการพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนของผู้เรียนต้องอาศัยการฝึกฝนอย่างต่อเนื่อง พร้อมกับ การใช้สื่อการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับวัย ระดับความสามารถ และบริบทของผู้เรียน ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงได้พัฒนาหน่วยการเรียนรู้แบบทวิภาษาสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสันติวนา โดยนำภาษาท้องถิ่นมาใช้เป็นสื่อกลางในการเรียนรู้ภาษาไทย เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจบทเรียนได้ง่าย เชื่อมโยงเนื้อหากับประสบการณ์ชีวิตจริง และสร้างองค์ความรู้ใหม่อย่างมีระบบ เพื่อมุ่งส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะการอ่านและการเขียนภาษาไทยที่ถูกต้องและคล่องแคล่ว สามารถสื่อสารได้อย่างมั่นใจ พร้อมทั้งภาคภูมิใจในอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมของตนเอง อีกทั้งยังเป็นพื้นฐานสำคัญในการพัฒนาทักษะภาษาเพื่อการเรียนรู้ในระดับที่สูงขึ้นอย่างยั่งยืน

วัตถุประสงค์การศึกษา

1. เพื่อพัฒนาหน่วยการเรียนรู้แบบทวิภาษาโดยการส่งเสริมทักษะการอ่านและการเขียนภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3
2. เพื่อศึกษาทักษะการอ่านภาษาไทยก่อนและหลังเรียนโดยใช้หน่วยการเรียนรู้แบบทวิภาษา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3
3. เพื่อศึกษาทักษะการเขียนภาษาไทยก่อนและหลังเรียนโดยใช้หน่วยการเรียนรู้แบบทวิภาษา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การพัฒนาหน่วยการเรียนรู้แบบทวิภาษา หมายถึง กระบวนการออกแบบ สร้าง และปรับปรุงหน่วยการเรียนรู้ที่ใช้ภาษาจีนร่วมกับภาษาไทยเพื่อพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสันติวนา อำเภอไชยปราการ จังหวัดเชียงใหม่ โดยคำนึงถึงพื้นฐานทางภาษาและวัฒนธรรมของนักเรียนกลุ่มชาติพันธุ์ (จีน-ยูนนาน) การพัฒนาหน่วยการเรียนรู้ ครอบคลุม 5 องค์ประกอบหลัก ได้แก่ 1) ชื่อหน่วยการเรียนรู้ 2) โครงสร้างหน่วยการเรียนรู้ 3) ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบทวิภาษา 4) การวัดและประเมินผล และ 5) แผนการจัดการเรียนรู้ รวมทั้งหมดจำนวน 4 หน่วยการเรียนรู้ ประกอบด้วย หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 ตัวฉัน (หว่า) หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 ผลไม้บ้านเรา (หว่า) เหมิน ชื่อกว๊าว) หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 อาหารยูนนานแสนอร่อย (เหม่ยเว่ย เตอ ยูนหนาน ฮ่าวซือ) และหน่วยการเรียนรู้ที่ 4 รักบ้านเรา (เจียเยร์) โดยมีขั้นตอนการสอนแบบทวิภาษา 5 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 ชื่อนำเข้าสู่บทเรียน ขั้นตอนที่ 2

ชั้นการเรียนรู้ (ภาษาจีน-ไทย) ชั้นตอนที่ 3 ชั้นการฝึกทักษะพัฒนาความรู้ ชั้นตอนที่ 4 ชั้นสรุปทบทเรียน และชั้นตอนที่ 5 ชั้นการประเมินผล

2. **ทักษะการอ่านภาษาไทย** หมายถึง ความสามารถของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ด้านการอ่านออกเสียงคำ การอ่านประโยคและการอ่านเรื่องสั้น

3. **ทักษะการเขียนภาษาไทย** หมายถึง ความสามารถของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ด้านการเขียนคำและการเขียนเรื่องสั้น

วิธีดำเนินการศึกษา

กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสันติวนา อำเภอไชยปราการ จังหวัดเชียงใหม่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่เขต 3 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2568 จำนวน 9 คน

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

ตัวแปรต้น คือ หน่วยการเรียนรู้แบบทวิภาษา

ตัวแปรตาม คือ ทักษะการอ่านภาษาไทย (การอ่านออกเสียงคำ การอ่านประโยคและการอ่านเรื่องสั้น) และทักษะการเขียนภาษาไทย (การเขียนคำและการเขียนเรื่องสั้น)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย

1. หน่วยการเรียนรู้หน่วยการเรียนรู้แบบทวิภาษาเพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านและการเขียนภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสันติวนา จำนวน 4 หน่วยการเรียนรู้ ประกอบด้วยแผนการจัดการเรียนรู้จำนวน 12 แผน รวมเวลาที่ใช้ 16 ชั่วโมง และดำเนินการจัดการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน ดังนี้ ชั้นตอนที่ 1 ชี้นำเข้าสู่บทเรียน ชั้นตอนที่ 2 ชั้นการเรียนรู้เนื้อหา ชั้นตอนที่ 3 ชั้นการฝึกทักษะพัฒนาความรู้ ชั้นตอนที่ 4 ชั้นสรุปทบทเรียน และชั้นตอนที่ 5 ชั้นการประเมินผล มีการทดสอบแบบประเมินความสามารถในการอ่าน และการเขียนภาษาไทย หลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยหาคุณภาพแผนการจัดการเรียนรู้ผ่านผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน พิจารณาความเหมาะสม

2. แบบทดสอบทักษะการอ่านออกเสียงภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เป็นแบบทดสอบการอ่านคำ จำนวน 20 คำ แบบทดสอบการอ่านประโยค จำนวน 5 ข้อ และแบบทดสอบการอ่านเรื่อง จำนวน 1 ข้อ ผู้วิจัยหาคุณภาพเครื่องมือเกี่ยวกับความเที่ยงตรงด้านเนื้อหา โดยนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน พิจารณา พบว่า มีค่าความสอดคล้อง (IOC) อยู่ในช่วง 0.70-1.00

3. แบบทดสอบทักษะการเขียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เป็นแบบทดสอบการเขียนคำ จำนวน 20 คำ และแบบทดสอบการเขียนเรื่องสั้น ผู้วิจัยหาคุณภาพเครื่องมือเกี่ยวกับความเที่ยงตรงด้านเนื้อหา โดยนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน พิจารณา พบว่า มีค่าความสอดคล้อง (IOC) อยู่ในช่วง 0.70-1.00

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2568 ดำเนินการ ดังนี้

1. เตรียมการสอนเป็นขั้นที่ผู้วิจัยเตรียมความพร้อมในการจัดกิจกรรมการสอนตามขั้นตอนการจัดกิจกรรมโดยชี้แจงทำความเข้าใจ สร้างความคุ้นเคยและกำหนดข้อตกลงการจัดกิจกรรมกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสันติวนา

2. นักเรียนทำการทดสอบทักษะการอ่านภาษาไทย (ก่อนเรียน) โดยใช้แบบทดสอบทักษะการอ่านออกเสียงคำ จำนวน 20 ข้อ การอ่านประโยค จำนวน 5 ข้อ และการอ่านเรื่องสั้น จำนวน 1 ข้อ เวลา 1 ชั่วโมง

3. นักเรียนทำการทดสอบทักษะการเขียนภาษาไทย (ก่อนเรียน) โดยใช้แบบทดสอบทักษะการเขียนคำ จำนวน 20 ข้อ และการเขียนเรื่องสั้น จำนวน 1 ข้อ เวลา 1 ชั่วโมง

4. นำหน่วยการเรียนรู้ และแผนการจัดการเรียนรู้ไปใช้ในชั่วโมงรายวิชาภาษาไทย โดยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล หน่วยการเรียนรู้แบบทวิภาษาเพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านและการเขียนภาษาไทย จำนวน 4 หน่วยการเรียนรู้ ประกอบด้วยแผนการจัดการเรียนรู้จำนวน 12 แผน รวมเวลาที่ใช้ 16 ชั่วโมง

5. นักเรียนทำการทดสอบทักษะการอ่านภาษาไทย (หลังเรียน) โดยใช้แบบทดสอบทักษะการอ่านออกเสียงคำ จำนวน 20 ข้อ การอ่านประโยค จำนวน 5 ข้อ และการอ่านเรื่องสั้น จำนวน 1 ข้อ เวลา 1 ชั่วโมง

6. นักเรียนทำการทดสอบทักษะการเขียนภาษาไทย (ก่อนเรียน) โดยใช้แบบทดสอบทักษะการเขียนคำ จำนวน 20 ข้อ และการเขียนเรื่องสั้น จำนวน 1 ข้อ เวลา 1 ชั่วโมง

5. นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ เพื่อแปลผล นำเสนอข้อมูลในรูปแบบตารางและบรรยายเชิงคุณภาพ

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ข้อมูลการประเมินความเหมาะสมของหน่วยการเรียนรู้แบบทวิภาษาเพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านและการเขียนภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ซึ่งเป็น แบบมาตราส่วนประมาณค่า โดยมีเกณฑ์ให้คะแนน ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545)

ระดับ 5	หมายถึง เหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด
ระดับ 4	หมายถึง เหมาะสมอยู่ในระดับมาก
ระดับ 3	หมายถึง เหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง
ระดับ 2	หมายถึง เหมาะสมอยู่ในระดับน้อย
ระดับ 1	หมายถึง เหมาะสมอยู่ในระดับน้อยที่สุด

นำผลการประเมินมาพิจารณาหาค่าเฉลี่ย แล้วแปลความหมาย โดยกำหนดเกณฑ์ในการประเมิน ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51 - 5.00	หมายถึง เหมาะสมมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.51 - 4.50	หมายถึง เหมาะสมมาก
ค่าเฉลี่ย 2.51 - 3.50	หมายถึง เหมาะสมปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.51 - 2.50	หมายถึง เหมาะสมน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.50	หมายถึง เหมาะสมน้อยที่สุด

2. การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบวัดทักษะการอ่านและการเขียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ก่อนเรียนและหลังเรียน โดยแปลผลคะแนนตามระดับพัฒนาการ ดังนี้ (ศิริชัย กาญจนวาสี, 2552)

ร้อยละ 76 - 100	หมายถึง พัฒนาการระดับสูงมาก
ร้อยละ 51 - 75	หมายถึง พัฒนาการระดับสูง
ร้อยละ 26 - 50	หมายถึง พัฒนาการระดับกลาง
ร้อยละ 0 - 25	หมายถึง พัฒนาการระดับต้น

ผลการศึกษา

1. ผลการพัฒนาหน่วยการเรียนรู้แบบทวิภาษาเพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านและการเขียนภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างหน่วยการเรียนรู้แบบทวิภาษาเพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านและการเขียนภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยผู้วิจัยขอเสนอผลการพัฒนาหน่วยการเรียนรู้ 2 ส่วน คือ ผลการสร้างหน่วยการเรียนรู้และผลการประเมินคุณภาพหน่วยการเรียนรู้ ปรากฏผลดังนี้

1.1 ผลการสร้างหน่วยการเรียนรู้แบบทวิภาษาภาษาเพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านและการเขียนภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ผู้วิจัยได้สร้างหน่วยการเรียนรู้แบบทวิภาษา จำนวน 4 หน่วยการเรียนรู้ จำนวน 12 แผนรวม 16 ชั่วโมง โดยมีรายละเอียดของแต่ละหน่วย ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการสร้างหน่วยการเรียนรู้

หน่วยการเรียนรู้	สาระการเรียนรู้/กิจกรรม	จำนวนชั่วโมง
หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 ตัวฉัน (ห่อ)	เรียนรู้คำศัพท์ภาษาจีน-ไทยเกี่ยวกับตนเอง ครอบครัว โรงเรียน และชุมชน ผ่านการร้องเพลง การเล่าเรื่อง การจับคู่คำศัพท์ การเขียน และการอ่านออกเสียง เขียนสะกดคำ และสร้างเรื่องเล่าจากคำศัพท์และภาพ	3
หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 ผลไม้บ้านเรา (ห่อเหม็นชื่อแก้ว)	เรียนรู้คำศัพท์ภาษาจีน-ไทยเกี่ยวกับผลไม้ในท้องถิ่นผ่านกิจกรรมที่หลากหลาย เช่น การสำรวจสวนผลไม้ การแปรรูปผลิตภัณฑ์ การบันทึกผลการเรียนรู้ การเขียนบรรยาย และการอ่านออกเสียง เชื่อมโยงการเรียนรู้กับชีวิตจริงในชุมชน บูรณาการความรู้ทางวิทยาศาสตร์ และเศรษฐกิจพอเพียง	6
หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 อาหารยูนนานแสนอร่อย (เหมยเว่ย เตอ ยุนหนาน ฮ่าวซือ)	เรียนรู้คำศัพท์ภาษาจีน-ไทยที่เกี่ยวข้องกับอาหารยูนนานที่เป็นอาหารของท้องถิ่นผ่านกิจกรรมที่บูรณาการการเรียนรู้ทางภาษา เช่น การลงมือปฏิบัติจริง การเชิญปราชญ์ชาวบ้านมาเป็นวิทยากร ให้นักเรียนพัฒนาทักษะการอ่าน การเขียน การฟัง และการพูดภาษาจีนควบคู่กับภาษาไทย นักเรียนจัดทำคำศัพท์หนังสือเล่มเล็กและการนำเสนอผลงาน	3
หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 สืบสานเทศกาลของเรา (เจียเยร์)	เรียนรู้คำศัพท์ภาษาจีน-ไทยที่เกี่ยวข้องกับเทศกาลสำคัญของจีน ได้แก่ เทศกาลตรุษจีนและเทศกาลไหว้พระจันทร์ ผ่านการเรียนรู้แบบฐานการเรียนรู้ นักเรียนจัดทำการ์ตูนนิทานเล่มเล็ก และการนำเสนอผลงาน	4

1.2 ผลการประเมินคุณภาพหน่วยการเรียนรู้แบบทวิภาษาเพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านและการเขียนภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยผู้เชี่ยวชาญ ผลแสดงได้ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ผลการประเมินหน่วยการเรียนรู้ โดยแยกเป็นรายด้าน (N=3)

องค์ประกอบหน่วยการเรียนรู้	ผลการประเมิน		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ชื่อหน่วยการเรียนรู้			
1. ชื่อหน่วยชัดเจน กะทัดรัดครอบคลุมเนื้อหา และน่าสนใจ ครอบคลุมเนื้อหาสาระ	5.00	0.00	มากที่สุด
โครงสร้างหน่วยการเรียนรู้			
2. ความสอดคล้องของสาระสำคัญกับมาตรฐานการ เรียนรู้/ตัวชี้วัดหรือผลการเรียนรู้	5.00	0.00	มากที่สุด
3. การกำหนดหน่วยการเรียนรู้มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์	5.00	0.00	มากที่สุด
4. รายละเอียดของเนื้อหาครอบคลุมตามวัตถุประสงค์ของกิจกรรมพัฒนา นักเรียน	4.67	0.58	มาก
5. รายละเอียดเนื้อหามีความยากง่ายเหมาะสมตามระดับชั้นของนักเรียน	4.67	0.58	มาก
6. ระยะเวลาในการจัดการเรียนรู้มีความเหมาะสม	4.67	0.58	มาก
กิจกรรมการเรียนรู้			
7. แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหน่วยการ เรียนรู้	5.00	0.00	มากที่สุด
8. แนวทางจัดกิจกรรมการเรียนรู้สามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้จริง	5.00	0.00	มากที่สุด
9. แนวทางการจัดกิจกรรมเรียนรู้มีความหลากหลาย	5.00	0.00	มากที่สุด
10. สื่อ/แหล่งเรียนรู้มีความเหมาะสม	5.00	0.00	มากที่สุด
การวัดและประเมินผล			
11. แนวทางการวัดและประเมินผลมุ่งเน้นทักษะการอ่านและการเขียนของ ผู้เรียน	4.67	0.58	มาก
12. หน่วยการเรียนรู้สามารถนำไปใช้กับผู้เรียนได้จริง	5.00	0.00	มากที่สุด
แผนการจัดการเรียนรู้	4.75	0.16	มากที่สุด
รวม	4.84	0.33	มากที่สุด

จากตารางที่ 2 แสดงให้เห็นว่า ผลการประเมินภาพรวมของหน่วยการเรียนรู้แบบทวิภาษาเพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านและการเขียนภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.84 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 0.33)

2. ผลการศึกษาความสามารถในการอ่านภาษาไทยของการจัดการเรียนรู้แบบทวิภาษาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 แสดงดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ผลการประเมินทักษะการอ่านและระดับพัฒนาการของนักเรียน โดยแยกเป็นรายด้าน (N=9)

ทักษะการอ่าน ภาษาไทย	ก่อนเรียน			หลังเรียน			ร้อยละ พัฒนาการ	ระดับ พัฒนาการ
	คะแนน เต็ม	μ	σ	คะแนน เต็ม	μ	σ		
1. การอ่านคำ	20	9.11	2.62	20	17.44	2.65	76.50	สูงมาก
2. การอ่านประโยค	10	4.00	1.50	10	8.56	1.42	76.00	สูงมาก
3. การอ่านเรื่องสั้น	20	9.89	1.45	20	16.44	2.55	64.79	สูง
รวม	50	23.00	4.95	50	42.44	6.60	72.00	สูง

จากตารางที่ 3 ผลการศึกษาความสามารถในการอ่านภาษาไทย แสดงให้เห็นว่า ความสามารถในการอ่านภาษาไทย ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้หน่วยการเรียนรู้แบบทวิภาษาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยรวมมีคะแนนพัฒนาการอยู่ในระดับสูง คิดเป็นร้อยละ 72.00 โดยแยกแต่ละองค์ประกอบ 1) การอ่านคำ มีคะแนนพัฒนาการสัมพัทธ์ อยู่ในระดับสูงมาก คิดเป็นร้อยละ 76.50 2) การอ่านประโยค มีคะแนนพัฒนาการสัมพัทธ์ อยู่ในระดับสูงมาก คิดเป็นร้อยละ 76.00 และ 3) การอ่านเรื่องสั้น มีคะแนนพัฒนาการสัมพัทธ์ระดับสูง คิดเป็นร้อยละ 64.79 โดยสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 ที่กำหนด

3. ผลการศึกษาความสามารถในการเขียนภาษาไทยของการจัดการเรียนรู้แบบทวิภาษาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 แสดงดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ผลการประเมินทักษะการเขียนและระดับพัฒนาการของนักเรียน โดยแยกเป็นรายด้าน (N=9)

ทักษะการเขียน ภาษาไทย	ก่อนเรียน			หลังเรียน			ร้อยละ พัฒนาการ	ระดับ พัฒนาการ
	คะแนน เต็ม	μ	σ	คะแนน เต็ม	μ	σ		
1. การเขียนคำ	20	8.11	2.03	20	16.44	2.24	70.05	สูง
2. การเขียนเรื่องสั้น	20	9.39	2.46	20	16.61	2.04	76.89	สูงมาก
รวม	40	17.50	4.31	40	33.06	4.13	73.82	สูง

จากตารางที่ 4 ผลการศึกษาความสามารถในการเขียนภาษาไทย แสดงให้เห็นว่า ความสามารถในการเขียนภาษาไทย ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้หน่วยการเรียนรู้แบบทวิภาษาของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยรวมมีคะแนนพัฒนาการอยู่ในระดับสูง คิดเป็นร้อยละ 73.82 โดยแยกแต่ละองค์ประกอบ 1) การเขียนคำ มีคะแนนพัฒนาการสัมพัทธ์ระดับสูง คิดเป็นร้อยละ 70.05 และ 2) การเขียนเรื่องสั้น มีคะแนนพัฒนาการสัมพัทธ์ อยู่ในระดับสูงมาก คิดเป็นร้อยละ 76.89 โดยสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 ที่กำหนด

อภิปรายผลการศึกษา

ผู้วิจัยขอเสนอการอภิปรายผล ประเด็นต่าง ๆ ต่อไปนี้

1. ผลการพัฒนาหน่วยการเรียนรู้แบบทวิภาษาเพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านและการเขียนภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ผลการพัฒนาหน่วยการเรียนรู้แบบทวิภาษา มีทั้งหมด 4 หน่วยการเรียนรู้ ประกอบด้วย หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 ตัวฉัน (หว่า) หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 ผลไม้บ้านเรา (หว่า เหมิน ชื่อกว๊าว) หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 อาหารยูนนานแสนอร่อย (เหมยเวย เตอ ยูนนาน ฮ่าวซือ และหน่วยการเรียนรู้ที่ 4 รักบ้านเรา (อ่าย ฉิง ซุน) มีขั้นตอนการจัดการเรียนรู้แบบทวิภาษา 5 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนที่ 1 นำเข้าสู่บทเรียน ขั้นตอนที่ 2 การเรียนรู้ (ภาษาไทย-จีน) ขั้นตอนที่ 3 การฝึกทักษะพัฒนาความรู้ ขั้นตอนที่ 4 สรุปบทเรียน และขั้นตอนที่ 5 การประเมินผล ผลการประเมินภาพรวมของหน่วยการเรียนรู้แบบทวิภาษาเพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านและการเขียนภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยรวม มีคุณภาพอยู่ในระดับเหมาะสมมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.84 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 0.33) แสดงให้เห็นว่า การออกแบบหน่วยการเรียนรู้สามารถตอบสนองต่อมาตรฐานการเรียนรู้และผลการเรียนรู้ของหลักสูตรแกนกลางการศึกษา ขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 ได้อย่างครบถ้วน ความสำเร็จของหน่วยการเรียนรู้นี้ อาจเนื่องมาจากการที่ผู้วิจัยได้ศึกษาทฤษฎีการพัฒนาหน่วยเรียนรู้อย่างเป็นระบบ โดยได้ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 อย่างละเอียด เพื่อให้เข้าใจหลักการจุดมุ่งหมาย โครงสร้างของกลุ่มสาระ จุดประสงค์ และคำอธิบายรายวิชา ในการจัดทำคำอธิบายรายวิชา การจัดทำหน่วยการเรียนรู้ที่น่าสนใจ กะทัดรัด ชัดเจน ครอบคลุมเนื้อหาสาระ สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้และผลการเรียนรู้ การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ เนื้อหามีการแบ่งได้อย่างชัดเจน เข้าใจง่าย ครอบคลุมวัตถุประสงค์ มีความยากง่ายของเนื้อหาเหมาะสมตามระดับชั้นของนักเรียน ระยะเวลาในการจัดการเรียนรู้มีความเหมาะสม และจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีความหลากหลาย และการประเมินผลการเรียนรู้อย่างละเอียด ซึ่งทุกขั้นตอนเป็นการประสานให้เกิดความสอดคล้อง เชื่อมโยงโดยยึดตามแนวคิดรวบยอดหรือหัวเรื่องการสอนแบบทวิภาษาเพื่อให้ผู้เรียนได้รับความรู้ ทักษะการอ่านและการเขียนตามผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง ผู้วิจัยได้ออกแบบพัฒนาหน่วยการเรียนรู้โดยเน้นให้นักเรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริงจากสิ่งรอบตัวของนักเรียน ช่วยให้นักเรียนเรียนสามารถจดจำคำศัพท์และเข้าใจเนื้อหาได้มากยิ่งขึ้น และสร้างแรงจูงใจในการเรียนรู้ เริ่มจากหน่วยที่ 1 ตัวฉัน หน่วยที่ 2 ผลไม้บ้านเรา หน่วยที่ 3 อาหารยูนนานแสนอร่อย และหน่วยที่ 4 เทศกาลของเรา ซึ่งทั้ง 4 หน่วยการเรียนรู้ ประกอบด้วย ขั้นตอนที่ 1 นำเข้าสู่บทเรียน ขั้นตอนที่ 2 การเรียนรู้ (ภาษาไทย-จีน) ขั้นตอนที่ 3 การฝึกทักษะพัฒนาความรู้ ขั้นตอนที่ 4 สรุปบทเรียน และขั้นตอนที่ 5 การประเมินผลเป็นการจัดการเรียนรู้ถึงบริบทสิ่งแวดล้อมรอบตัวของนักเรียน จะเห็นได้ว่ากิจกรรมจะนำเรื่องที่เกี่ยวข้องและใกล้ตัวนักเรียน มากำหนดเป็นเรื่องในการจัดกิจกรรมเพื่อเป็นการให้นักเรียนมีส่วนร่วมและสามารถเชื่อมโยงจากเรื่องที่อยู่ในชีวิตประจำวันของนักเรียนซึ่งเป็นสิ่งที่นักเรียนคุ้นเคยและสามารถเรียนรู้ คำศัพท์และเข้าใจความหมายได้ดียิ่งขึ้นซึ่งเป็นไปตามหลักในการจัดการเรียนรู้แบบทวิภาษา Krashen (1982) ผู้เรียนต้องได้รับความรู้ที่เข้าใจได้ก่อนเรียนรู้ภาษาที่ซับซ้อนขึ้น ซึ่งได้ออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ตามองค์ประกอบของการจัดทำแผนการเรียนรู้ คือ มีมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด สาระสำคัญ สาระการเรียนรู้ จุดประสงค์การเรียนรู้ และสมรรถนะของนักเรียนในชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 สัมพันธ์กับองค์ประกอบของการสร้างหน่วยการเรียนรู้ของ สมเกียรติ อินทสิงห์ (2563) พิมพ์ เดชะคุปต์และเพียว ยินดีสุข (2560) ที่ได้กำหนดองค์ประกอบของหน่วยการเรียนรู้ที่มีความคล้ายกัน ประกอบด้วย ชื่อหน่วยการเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ ผลการเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้ จำนวนชั่วโมงของแต่ละหน่วยการเรียนรู้ และการประเมินผลการเรียนรู้ มีการใช้สื่อการเรียนรู้และรวมถึงการวัดและประเมินผล ผู้วิจัยได้ออกแบบการจัดการเรียนรู้โดยคำนึงถึงความรู้และประสบการณ์เดิมของนักเรียน ความถนัด ความสนใจ เน้นการเรียนรู้แบบสองแนวทางโดยการสอนแบบเน้นความหมายที่เน้นความเข้าใจ เน้นการสื่อสารเรียนภาษาแบบองค์รวมและเน้นความถูกต้อง แม่นยำโดยการเรียนแบบแยกส่วนซึ่งสามารถช่วยให้นักเรียนอ่านออกและเขียนได้ด้วยความเข้าใจ สนุกสนาน นักเรียนจึงมีความสนใจในการเรียนรู้ เกิดความกระตือรือร้นใฝ่รู้เรียนและมีกำลังใจในการเรียน สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 ที่

ระบุว่า การจัดการกระบวนการการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน ควรจัดการกระบวนการการเรียนรู้ที่ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ตรงมีการลงมือปฏิบัติจริงและมีโอกาสทำกิจกรรมหลายอย่าง ซึ่งจะมีผลดีต่อพัฒนาการด้านต่าง ๆ ของผู้เรียนช่วยสนองความแตกต่างระหว่างบุคคล และความต้องการของผู้เรียน เนื่องจากมีกิจกรรมการเรียนการสอนที่ต่อเนื่อง หลากหลายที่ผู้เรียนสามารถทำได้ ช่วยให้ผู้เรียนมองเห็นภาพรวมในสิ่งที่เรียน และช่วยให้ผู้เรียนเกิดความสนใจ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีความรับผิดชอบ และกระตือรือร้นในการเรียน

2. ผลการศึกษาทักษะการอ่านจากการเรียนรู้แบบทวิภาษาเพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ผลการศึกษาทักษะการอ่านจากการเรียนรู้แบบทวิภาษาเพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 พบว่า ความสามารถในการอ่านภาษาไทยก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้หน่วยการเรียนรู้แบบทวิภาษาของนักเรียนโดยรวมมีคะแนนพัฒนาการอยู่ในระดับสูง คิดเป็นร้อยละ 72.00 โดยแยกแต่ละองค์ประกอบ 1) การอ่านคำ มีคะแนนพัฒนาการสัมพัทธ์ อยู่ในระดับสูงมาก คิดเป็นร้อยละ 76.50 2) การอ่านประโยค มีคะแนนพัฒนาการสัมพัทธ์ อยู่ในระดับสูงมาก คิดเป็นร้อยละ 76.00 และ 3) การอ่านเรื่องสั้น มีคะแนนพัฒนาการสัมพัทธ์ระดับสูง คิดเป็นร้อยละ 64.79 โดยสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 ที่กำหนด ผลดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า การจัดการเรียนรู้แบบทวิภาษามีประสิทธิภาพในการส่งเสริมทักษะการอ่านภาษาไทยของนักเรียน โดยเฉพาะในกลุ่มนักเรียนชาติพันธุ์จีนยูนนานที่มีภาษาแม่แตกต่างจากภาษาไทย การใช้ภาษาแม่ (ภาษาจีน) เป็นเครื่องมือช่วยในการเรียนรู้ภาษาไทยในหน่วยการเรียนรู้ทั้ง 4 หน่วย เป็นการดำเนินการตามหลักการของ ทฤษฎีการโอนย้ายทางภาษา ซึ่งอธิบายว่าความรู้ ความเข้าใจ และโครงสร้างทางภาษาที่ผู้เรียนมีอยู่ในภาษาแม่สามารถถ่ายโอนไปสู่การเรียนรู้ภาษาเป้าหมายได้ Cummins (1981) ที่ชี้ให้เห็นว่าภาษาแม่และภาษาที่สองมีระบบทักษะพื้นฐานร่วมกัน ผู้เรียนที่มีความชำนาญในภาษาแม่จึงสามารถนำประสบการณ์และแนวคิดทางภาษาไปใช้ในการเรียนรู้ภาษาใหม่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งในงานวิจัยนี้ ภาษาจีนในฐานะภาษาแม่ได้ทำหน้าที่เป็นสะพานเชื่อมที่ช่วยให้เด็กเข้าใจคำศัพท์ แนวคิด และโครงสร้างทางภาษาไทยได้อย่างเป็นธรรมชาติและลดความวิตกกังวลต่อการเรียนภาษาใหม่ ผลดังกล่าวยังสอดคล้องกับแนวคิดของ Vygotsky (1978) ที่มองว่าภาษาเป็นเครื่องมือทางปัญญาที่ช่วยให้ผู้เรียนพัฒนาแนวคิดและความเข้าใจผ่านกระบวนการปฏิสัมพันธ์ทางสังคม การจัดกิจกรรมแบบทวิภาษาที่ผู้วิจัยใช้ เช่น การอ่านคำและประโยค การร้องเพลง และการเชื่อมโยงเรื่องราวกับประสบการณ์ชีวิตของผู้เรียน ล้วนส่งเสริมให้เกิดพัฒนาการ ที่ครูหรือผู้เชี่ยวชาญสามารถชี้แนะและสนับสนุนให้ผู้เรียนก้าวข้ามศักยภาพเดิมของตนได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ แนวคิดของ Bandura (1977) การเรียนรู้โดยการสังเกตยังช่วยอธิบายกลไกของความสำเร็จในการเรียนรู้ได้อย่างชัดเจน เนื่องจากนักเรียนได้ฝึกการอ่านจากแบบอย่างของครูและเพื่อน ผ่านกิจกรรมที่สนุกสนาน เช่น เกมคำศัพท์ การอ่านออกเสียง และการนำเสนอหน้าชั้นเรียน ซึ่งช่วยกระตุ้นแรงจูงใจและสร้างความมั่นใจในการอ่านภาษาไทย การเสริมแรงทางบวก เช่น คำชมและการยอมรับจากครู มีส่วนช่วยให้เด็กเรียนพัฒนาเจตคติทางบวกต่อการเรียนรู้ภาษาไทยในเชิงกลไกของการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมที่ใช้การทำซ้ำอย่างมีความหมายและการเชื่อมโยงสองภาษาอย่างเป็นระบบ ทำให้ผู้เรียนสามารถสร้างความเข้าใจเชิงลึกเกี่ยวกับคำและความหมายในบริบทจริง ก่อให้เกิดการโอนย้ายเชิงบวกจากภาษาจีนสู่ภาษาไทย ซึ่งสะท้อนถึงความสัมพันธ์ระหว่างผลการวิจัยกับหลักการทางทฤษฎีที่กล่าวมา ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับงานของ ขพนิต แสงวงมกล (2557) ที่ศึกษาการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางภาษาไทยของนักเรียนชาติพันธุ์กะเหรี่ยง พบว่านักเรียนที่เรียนในชั้นกึ่งทวิภาษามีผลสัมฤทธิ์ทางภาษาไทยสูงกว่าชั้นเรียนที่ใช้ภาษาไทยล้วน แสดงให้เห็นว่าการใช้ภาษาแม่ร่วมกับภาษาไทยช่วยส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาได้จริงในบริบทผู้เรียนกลุ่มชาติพันธุ์ กล่าวโดยสรุป ผลการวิจัยนี้สะท้อนให้เห็นว่า การจัดการเรียนรู้แบบทวิภาษา (ภาษาจีน-ไทย) ที่ออกแบบตามหลักทฤษฎีการโอนย้ายทางภาษาและการเรียนรู้ทางสังคม สามารถส่งเสริมทักษะการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชาติพันธุ์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งในด้านความเข้าใจ การอ่านออกเสียงและแรงจูงใจในการเรียนรู้ภาษาไทย ซึ่งเป็นกลไกสำคัญที่นำไปสู่ความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

3. ผลการศึกษาความสามารถในการเขียนภาษาไทย แสดงให้เห็นว่า ความสามารถในการเขียนภาษาไทย ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้หน่วยการเรียนรู้แบบทวิภาษาของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยรวมมีคะแนนพัฒนาการอยู่ในระดับสูง คิดเป็นร้อยละ 73.82 โดยแยกแต่ละองค์ประกอบ ได้แก่ 1) การเขียนคำ มีคะแนนพัฒนาการสัมพัทธ์ระดับสูง คิดเป็นร้อยละ 70.05 และ 2) การเขียนเรื่องสั้น มีคะแนนพัฒนาการสัมพัทธ์ อยู่ในระดับสูงมาก คิดเป็นร้อยละ 76.89 โดยสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 ที่กำหนด แสดงให้เห็นว่าการจัดการเรียนรู้โดยใช้หน่วยการเรียนรู้แบบทวิภาษา มีประสิทธิภาพในการส่งเสริมทักษะการเขียนภาษาไทย โดยเฉพาะในกลุ่มนักเรียนที่มีพื้นฐานภาษาแม่แตกต่างจากภาษาไทย ผลลัพธ์ดังกล่าวสามารถอธิบายได้ด้วย ทฤษฎีการโอนย้ายทางภาษาของ Cummins (1981) ซึ่งเสนอว่า ความรู้ทางภาษาที่นักเรียนมีอยู่ในภาษาแม่สามารถถ่ายโอนไปสู่การเรียนรู้ภาษาใหม่ได้ผ่านระบบความสามารถพื้นฐานร่วมในการจัดการเรียนรู้แบบทวิภาษาในงานวิจัยนี้ นักเรียนได้ใช้ภาษาจีนในฐานะภาษาแม่เป็นเครื่องมือช่วยสร้างความเข้าใจเชิงแนวคิดก่อน จากนั้นจึงค่อยเชื่อมโยงไปสู่ภาษาไทย การอธิบายคำศัพท์ การเรียบเรียงประโยค และการเขียนเรื่องราวจึงดำเนินไปอย่างเป็นธรรมชาติและต่อเนื่อง กระบวนการดังกล่าวทำให้นักเรียนสามารถใช้ความรู้และโครงสร้างทางภาษาแม่เพื่อพัฒนาทักษะการเขียนภาษาไทยได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งถือเป็นการโอนย้ายเชิงบวกของภาษา นอกจากนี้ ผลการวิจัยยังสอดคล้องกับ ทฤษฎีการรับข้อมูลของ Krashen (1982) ที่กล่าวว่า ผู้เรียนจะสามารถพัฒนาทักษะภาษาได้อย่างมีประสิทธิภาพเมื่อได้รับข้อมูลที่เข้าใจได้ในระดับที่สูงกว่าความสามารถของตนเองเล็กน้อย โดยข้อมูลนั้นควรอยู่ในบริบทที่คุ้นเคยและมีความหมายต่อตัวผู้เรียน หน่วยการเรียนรู้แบบทวิภาษาที่ผู้วิจัยออกแบบเนื้อหาที่ใกล้ตัวผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนสามารถเชื่อมโยงประสบการณ์ชีวิตกับการเรียนรู้ภาษาไทยได้อย่างเป็นธรรมชาติ ส่งผลให้การเขียนคำ การเรียบเรียงประโยค และการเขียนเรื่องเป็นไป อย่างมีความหมายและ โดยสรุป การจัดการเรียนรู้แบบทวิภาษามีผลต่อการพัฒนาทักษะการเขียนภาษาไทยในกลุ่มนักเรียนชาติพันธุ์ อย่างมีนัยสำคัญ เนื่องจากเป็นกระบวนการที่สอดคล้องกับหลักทฤษฎีด้านภาษาและการเรียนรู้หลายแนวทาง ทั้งในด้านการโอนย้ายความรู้ระหว่างภาษา การรับข้อมูลที่เข้าใจได้ การชี้แนะในเขตพัฒนาการใกล้เคียงและการสร้างแรงจูงใจผ่านแบบอย่างที่ดี ซึ่งเป็นกลไกที่ส่งเสริมให้นักเรียนสามารถใช้ภาษาแม่เป็นฐานในการพัฒนาไปสู่การเขียนภาษาไทยอย่างมั่นใจและมีประสิทธิภาพ ตลอดจนเกิดความภาคภูมิใจในความสามารถของตนเอง ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญของการเรียนรู้ในระยะยาว

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอที่ได้จากการศึกษา

1. ผู้สอนควรมีการศึกษาการเรียนการสอนให้นักเรียนได้เรียนรู้ในสถานการณ์และสื่อที่หลากหลายน่าสนใจ เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนใช้ภาษาไทยได้ดีขึ้นทั้งการอ่านและเขียน
2. การใช้เวลาในการจัดการเรียนรู้ควรวางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในแต่ละชั่วโมงให้ดี ให้นักเรียนในการทำกิจกรรมอย่างเพียงพอ พร้อมกับเตรียมสื่อและอุปกรณ์ต่าง ๆ ให้พร้อม เพื่อบรรยากาศการเรียนจะได้ต่อเนื่องและสนุกสนาน

ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาค้างต่อไป

1. ควรมีการประเมินความพึงพอใจของนักเรียนหลังจากเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดทวิภาษา
2. ควรนำรูปแบบการสอนทวิภาษาไปใช้กับนักเรียนในระดับชั้นอื่น ๆ ที่อยู่ในช่วงวัยใกล้เคียง เพื่อศึกษาความเหมาะสมและประสิทธิภาพของแนวคิดนี้ในระดับชั้นที่หลากหลาย
3. ควรนำวิธีการสอนตามแนวคิดทวิภาษาไปใช้กับรายวิชาอื่น ๆ เพื่อช่วยให้นักเรียนจดจำคำศัพท์และประโยคในบทเรียนได้ดีขึ้น พร้อมทั้งสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่สนุกสนานมากยิ่งขึ้น
4. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับการสนับสนุนการจัดอบรมเกี่ยวกับการสอนแบบทวิภาษาสำหรับโรงเรียนที่มีนักเรียนกลุ่มชาติพันธุ์ของเขตพื้นที่การศึกษา

เอกสารอ้างอิง

- ฉัตรชัย พรหมมารักษ์ และวิไลภรณ์ ฤทธิคุปต์. (2564). ภาษาแม่กับการเสริมสร้างทักษะการฟังและทักษะการพูดภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนกลุ่มชาติพันธุ์. *วารสารวิจัยศิลปวิทยาการกลุ่มน้ำโขง*, 29(2), 53-67
- ชพนิต แสงวงมงคล. (2557). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ภาษาไทยมาตรฐานของนักเรียนกลุ่มชาติพันธุ์กะเหรี่ยงชั้น ประถมศึกษาปีที่หนึ่งในห้องเรียนที่ใช้ภาษาไทยล้วน กิ่งทิวา และพหุภาษา. *วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์*, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่.
- นันทน์ภัส รัตนศิลป์ชัย (2553). *การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น*. มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). *การวัดและประเมินผลการศึกษา*. สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์ และเพียว ยินดีสุข. (2560). *ทักษะ 7c ของครู 4.0*. โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศิริชัย กาญจนวาสี. (2552). *การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ภาษาไทย*. โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2556). *'ทิวา' แก้ปัญหาอ่านเขียนไม่คล่องของเด็กไทยชาติพันธุ์*. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2567). รายงานผลการทดสอบความสามารถพื้นฐานของผู้เรียนระดับชาติ (NT) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2567. สืบค้นเมื่อ 30 มีนาคม 2567, จาก <https://nt.obec.go.th/NT/ExamWeb/Access.aspx?ReturnUrl=%2fNT%2fExamWeb%2f>
- สายสวัสดิ วิทยาคัด. (2539). *ภาษากับการเรียนรู้ของเด็กสองภาษา*. สำนักพิมพ์แห่งหนึ่ง.
- สุวิไล เปรมศรีรัตน์, และนักวิจัย. (2562). *การจัดการเรียนการสอนโดยใช้ภาษาท้องถิ่นและภาษาไทยเป็นสื่อ: กรณีการจัดการศึกษาแบบทิวา (ภาษาไทย-มลายูถิ่น) ในโรงเรียนเขตพื้นที่สี่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ระยะที่ 2: รายงานฉบับสมบูรณ์*. สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม.
- สุวิทย์ มูลคำ. (2547). *กลยุทธ์การสอนคิดวิเคราะห์*. ดวงกลมสมัย.
- สมเกียรติ อินทสิงห์. (2563). *การบริหารหลักสูตรสถานศึกษา School Curriculum Administration*. หน่วยพิมพ์เอกสาร คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- เสริมศรี ไชยศรี. (2528). *ระบบหลักสูตร-การสอน*. พระสังฆการพิมพ์.
- วิชัย วงษ์ใหญ่, และมารุต พัฒผล. (2552). *จากหลักสูตรแกนกลางสู่หลักสูตรสถานศึกษา : กระบวนทัศน์ใหม่การพัฒนา*. บริษัท จรัสสินทวงศ์การพิมพ์ จำกัด.
- Baker, C. (2011). *Foundations of bilingual education and bilingualism* (5th ed.). Clevedon: Multilingual Matters.
- Bandura, A. (1977). *Social learning theory*. Englewood Cliffs, NJ: Prentice Hall.
- Cummins, J. (1981). *The role of primary language development in promoting educational success for language minority students*. In California State Department of Education (Ed.), *Schooling and language minority students: A theoretical framework* (pp. 3 – 49). Los Angeles: Evaluation, Dissemination and Assessment Center.
- García, O., & Kleifgen, J. A. (2018). *Educating emergent bilinguals: Policies, programs, and practices for English learners* (2nd ed.). New York, Teachers College Press.
- Krashen, S. D. (1982). *Principles and practice in second language acquisition*. Pergamon.
- Vygotsky, L. S. (1978). *Mind in society: The development of higher psychological processes*. Harvard University Press.